

GÜNEŞ

DUMAN DƏHŞƏT

("Şimşək Yanarın, gombul Tombulun sərgüzəştləri" silsiləsindən)

Yanar diqqətlə Duman Dəhşətə baxmaq, onu yadında saxlamaq istədi, bu məqsədlə ona tərəf getdi. Amma heyrətindən yerində dayanmağa məcbur oldu. Çünki Duman Dəhşətin bir an içində qeyb olduğunu gördü, onun yerində isə qatı bir duman şəlalə kimi ağarıb şar kimi şişməyə başladı. Tombul:

- Duman fayvarə vurur, - dedi - Gözlə də görünür.

Duman şişdikcə yuxarı qalxır, yerdən göyə ucalan su kimi güümüşi rəngə çalır. Tombul onun gözəlliyini tərifləyəndə kimsə qulağının dibində dəli bir qəhqəhə çəkdi, Elə qorxdu ki, rəngi ağappaq ağardı.

- Eşitdin, Yanar?! - Tombul həyəcanla diləndi.

- Eşitdim. Bu, yəqin, Duman Dəhşətdir!

İndi qəhqəhə sağ tərəfdən gəldi, Yanar o tərəfdən dönəndə sür-sümükdan ibarət olan acı-ib bir məxluq gördü. Düzü, ilk anda Yanar bərk qorxdu, amma özünü itirmədi, cəsarətlə ona doğru addımladı. Çılpaq bir adam ağa büründüyü kimi birdən sür-sümük də başdan-ayağa dumanla örtüldü. Təkə başı qaldı. Baş da nə baş! Balaca qazan kimi! Nə gözü var, nə qulağı! Gözünün yerində iki çuxur! Yanar ona yaxınlaşdı:

- Bizzdən nə istəyirsiniz? - soruşdu.

Ondan səs çıxmadı, bayaqdan görünən baş da dumanın içində itdi. Yanar dumanı vurub dağıtmağa cəhd etdi, əli boşluğa düşdü. Bir də gördü ki, duman onu arxadan da bürüyür. Aman! Gombul Tombul da görünür daha! Elə bu zaman onun səsinə eşitdi:

- Yanar, hardasan?!

- Burdayam. Bəs sən hara getdin?!

- Duman məni dalğa kimi çəkib aparır.

Yanar narahət olub səs gələn tərəfə getdi ki, ona kömək əli uzatsın. Duman qatılaşdı. Birdən qarşısına Çiçək Mələk çıxdı. Mələk elə zərif qız idi ki. Çiçəkdən də zərif! Buna görə ona Çiçək Mələk deyərldilər. Yanarla bir məktəbdə, bir sınıfdə oxuyurdu. Zərifliyinə baxmayaraq, özünü cəsarətli və qorxmaz kimi göstərmişdi. Yanar heyrətlə dedi:

- Mələk, burda nə ələyirsiniz?!

- Xalamgilə gedirəm.

- Bu dumanda?!

- Bəli, bu dumanda. Bütün cığırları tanıyıram.

- Duman Dəhşəti də?!

- Onu da. Bir neçə dəfə görmüşəm. Sür-sümükdür...

- Harda görmüsən?!

- Bax, orda, dağların yanında, xalamgilin kəndinin ətrafında. Uzaqda dayanıb qəhqəhə çəkirdi. Meymun kimi oyun çıxarırdı, bir rəqs edirdi ki...

Bu zaman Yanar Tombulun uzaqdan gələn səsinə eşitdi: "Kömək edin, kömək!..."

Yanar fikirləşmədən səs gələn tərəfə qaçmağa başladı. Çiçək Mələk də onun dalınca! Duman get-gedə pərdə kimi geri çəkildi. Birdən dumanın içində qorxunc bir kişi göründü və yenə yox olub duman içində itdi. Yanar ayaq saxladı:

- Gördün, Mələk?!

- Gördüm. Xalamın quzularını oğurlayan kişi-yə oxşayı.

- Tombulla mən də onu alma bağlarında görmüşəm.

- Tombulun daha səsi gəlir...

Yanar bərkdən Tombulu səslədi, heç kəs cavab vermədi. İkinci dəfə səslədi. Mələk də "Tombul" deyər çağırdı. Bir az keçməmiş güclə eşidilən zəif "Yanar" sözü qalın dumanın arasından keçib gəldi. Yanar həyəcanla:

- Tombulun başında nəşə var. Gəl dalınca, Mələk! Onu qurtarmaq lazımdır.

Yanar yüyürməyə başladı. Mələk də dalınca! Yanar elə bərk qaçırdı ki, Mələk ona çata bilmirdi. Birdən Mələk dəhşətlə qışqırdı:

- Yanar, dayan!

Yanar dayanıb arxaya çöndü ki, görsün nə olub. Çiçək Mələk əlləri ilə gözünü tutmuşdu.

- Sənə nə oldu, Mələk?!

- Qorxdum. Qabaqda uçurum var. Qarşına bir bax!

Yanar birdən-birə heç nə başa düşmədi. Qatı dumandan başqa, qarşıda heç nə görünmür-

di. O, bir az irəliləyərək heyrətindən dönüb qaldı. Çünki qarşıda böyük bir uçurum açılmışdı və bu uçurumun içində duman lay-lay yatmışdı. Mələk də yaxınlaşıb onun yanında dayandı.

Duman yavaş-yavaş süd köpüyü enməyə başlayan kimi uçurumun dibinə çökdü. Bu, elə sür'ətlə baş verdi ki, onların gözü qarşısında tamamilə yeni və gözəl bir mənzərə açıldı. Uçurumun dərinliyində duman əriyib yox olduğu üçün təpərlər, qayalar, kəndlər, yollar aydın görünürdü. Ağacları kibrit çöpü kimi! Evlər gö-bələk kimi! Kərəmidli damlar lələ kimi!

Yanar ətrafa baxdı, Arxada özəmətlə bir dağ ucalırdı. O yanda da sıldırım bir qaya! Qaya tərəfdən səs gəldi. Yanara elə gəldi ki, Tombulun səsinə eşitdi. Odur ki, Mələklə bu sıldırım qayaya yaxınlaşanda gördülər ki, onun başında bayaq dumanda rast gəldikləri qorxunc kişi dayanıb. Kişi qışqırdı:

- Dostunuz burdadır, mağarda! Hünəriniz varsa, gəlin, xilas edin onu!

Özü qaya başından qeyb oldu. Onlar qayanın dövrəsini gözib mağaranı axtardılar və nəhəng əjdaha kimi ağzını açmış mağaranı görüb qarşısında dayandılar.

HARAY

Doğan günəş, açan səhər,
Dolan bulud, yağan yağış.
Dostun Xeyir, düşmənin Şər!
Haray insan oğlu, başər!

Yaşıl meşə, coşğun dəniz,
Yanan günəş, utancaq ay,
Ey insanlar, eşidin siz:
Vətən əldən gedir, haray!

Düşmən min bir fitnə ilə
Parçalayır millətim.
Birlik lazımdır bu gün elə
Allah, oyat millətim!

Getdi Şuşam, getdi Ləçin.
Cənnət yurdum, Kəlbəcərim!
Ey ilahi, gözün açın!
Qoy oyağın bu millətim!

Əgər millət millət isə
Qoy birləşsin yumruq kimi.
Lazım gələrsə bir-birimizə
Lap qovrulacaq quyuq kimi.

Toxlar acdan tutsun xəbər
"Məndən ötdü" - deməyəq biz!
Laqeydlik vallah, yetər
Yoxsa, qallıq biz vətənsiz.

Satılan hər qarış torpaq
Neçə şəhidin qanıdır.
Torpaq satıb, dövlət yağın
Şərəfsizlik vicdandır.

Ön xətdə duran əsgərim,
Bir addım çəkilmə geri.
Haydi igid əranlərim!
Qoymayın düşməni bəri.

Vurun, vuran əlinizə
Qoy mən özüm qurban olum!
Dərd-bəlanız gəlsin bizə,
Hamınıza qurban olum!

Vətən oğlu, igid əsgər!
Səngərində möhkəm dayan!
İtirdiyin bəsdir, yetər.
Oyan, a millətim, oyan!!!